

Lovforslag nr. L 180

Folketinget 2009-10

Fremsat den 24. marts 2010 af justitsministeren (Lars Barfoed)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige

(Ændring af revisionsbestemmelse)

§ 1

I lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme, gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1373 (2001) samt øvrige initiativer til bekæmpelse af terrorisme m.v.), som ændret ved § 7 i lov nr. 542 af 8. juni 2006, foretages følgende ændring:

1. I § 8 ændres »2009-10« til: »2011-12«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2010.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. **Indledning og baggrund**
2. **Gældende ret**
  - 2.1. Retsplejelovens § 786, stk. 4
  - 2.2. Logningsdirektivet
  - 2.3. Logningsbekendtgørelsen og vejledningen
3. **De praktiske erfaringer med retsplejelovens § 786, stk. 4, og logningsbekendtgørelsen**
4. **Justitsministeriets overvejelser**
5. **Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige**
6. **Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.**
7. **Lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne**
8. **Miljømæssige konsekvenser**
9. **Forholdet til EU-retten**
10. **Hørte myndigheder mv.**
11. **Sammenfattende skema**

1. Indledning og baggrund

1.1. Formålet med lovforslaget er at ændre revisionsklausulen vedrørende retsplejelovens § 786, stk. 4, om teleudbyderes registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold, således at justitsministeren fremsætter forslag om revision af bestemmelsen i folketingsåret 2011-12 frem for 2009-10.

1.2. Efter § 8 i lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme, gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1373 (2001) samt øvrige initiativer til bekæmpelse af terrorisme m.v.) (terrorpakke I) skulle justitsministeren i folketingsåret 2005-06 fremsætte forslag om revision af retsplejelovens § 786, stk. 4. Ved § 7 i lov nr. 542 af 8. juni 2006 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Styrkelse af indsatsen for at bekæmpe terrorisme m.v.) (terrorpakke II) blev revisionen udskudt til folketingsåret 2009-10. Det skyldtes, at der i 2006 endnu ikke forelå nogen erfaringer med anvendelsen af bestemmelsen, idet retsplejelovens § 786, stk. 4, først blev sat i kraft den 15. september 2007. Der blev med virkning fra samme dato administrativt fastsat nærmere regler om teleudbyderes registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold.

1.3. Bestemmelsen i retsplejelovens § 786, stk. 4, blev indført for at sikre, at oplysninger om teletrafik er tilgængelige, når politiet til brug for en konkret efterforskning eller retsforfølgning af alvorlig kriminalitet har indhentet en retskendelse med henblik på et indgreb i meddelelshemmeligheden.

Det fremgår således af retsplejelovens § 786, stk. 4, at det påhviler udbydere af telenet- eller teletjenester at foretage registrering og opbevaring i 1 år af oplysninger om teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold. Det fremgår endvidere, at justitsministeren efter forhandling med ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fastsætter nærmere regler om denne registrering og opbevaring.

Regler herom er fastsat i bekendtgørelse nr. 988 af 28. september 2006 om udbydere af elektroniske kommunikationsnets og elektroniske kommunikationstjenesters registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logningsbekendtgørelsen), der trådte i kraft den 15. september 2007. Logningsbekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører væsentlige dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/24/EF af 15. marts 2006 om lagring af data genereret eller behandlet i forbindelse med tilvejebringelse af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller elektroniske kommunikationsnet og om ændring af direktiv 2002/58/EF (logningsdirektivet). I tilknytning til logningsbekendtgørelsen har Justitsministeriet udstedt vejledning nr. 74 af 28. september 2006 til bekendtgørelse om udbydere af elektroniske kommunikationsnets og elektroniske kommunikationstjenesters registrering og

opbevaring af oplysninger om teletrafik (logningsbekendtgørelsen).

1.4. Baggrunden for indsættelsen af en revisionsbestemmelse i 2002 – og som nævnt forlænget i 2006 – var, at en ordning med pligtmæssig logning af oplysninger om teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning var en nyskabelse, og at Justitsministeriet fandt det hensigtsmæssigt, at ordningen evalueres nogle år efter dens iværksættelse, jf. Folketingstidende 2001-02, tillæg A, s. 886.

Ved terrorpakke II blev revisionen af retsplejelovens § 786, stk. 4, udskudt til folketingsåret 2009-10, fordi bestemmelsen endnu ikke var sat i kraft, og hjemlen til at fastsætte nærmere regler om logning ikke var udnyttet, således at der ikke forelå erfaringer med anvendelse af bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, s. 7216-7217.

1.5. Justitsministeriet har indhentet udtalelser fra Rigsadvokaten, Rigspolitiet og Politiets Efterretningstjeneste vedrørende de praktiske erfaringer, der på nuværende tidspunkt foreligger med hensyn til retsplejelovens § 786, stk. 4, og logningsbekendtgørelsen. Disse myndigheder har oplyst, at de oplysninger om teletrafik, der registreres og opbevares i medfør af logningsbekendtgørelsen, i en lang række tilfælde har været af væsentlig eller afgørende betydning for efterforskning og retsforfølgning af alvorlige forbrydelser, herunder bl.a. i sager om drab, terror, bandekriminalitet, narkokriminalitet, hjemmerøverier og seksuelle overgreb mod børn, og at der derfor ikke bør ske ændringer af pligten til at foretage registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik efter retsplejelovens § 786, stk. 4.

Rigsadvokaten og Rigspolitiet har endvidere anført, at der ud fra hensynet til strafforfølgning kan være behov for at forlænge den gældende opbevaringsperiode på 1 år og behov for at registrere og opbevare flere typer af data. Rigsadvokaten har foreslået, at nærmere overvejelser herom i givet fald sker i lyset af resultatet af det igangværende arbejde i EU-regi med evaluering af det såkaldte logningsdirektiv, jf. pkt. 2.2 nedenfor. Endvidere har Rigspolitiet oplyst, at man vil følge udviklingen på området fremover med henblik på at overveje behovet for en længere opbevaringsperiode og behovet for at registrere og opbevare flere typer af data.

Evalueringen af logningsdirektivet forventes at finde sted i efteråret 2010.

I forbindelse med høringen over et udkast til dette lovforslag har flere organisationer mv., herunder tele- og internetbranchen, bl.a. anført, at revisionsbestemmelsen ikke bør ophæves på nuværende tidspunkt, og at bran-

chens erfaringer mv. bør inddrages ved en kommende revision.

Justitsministeriet foreslår på den anførte baggrund, at revisionsbestemmelsen vedrørende retsplejelovens § 786, stk. 4, ikke ophæves på nuværende tidspunkt, men at revisionen af bestemmelsen udsættes til folketingsåret 2011-12, således at resultatet af den evaluering af logningsdirektivet, der forventes at finde sted i efteråret 2010, også kan indgå i overvejelserne i forbindelse med revisionen. Justitsministeriet er endvidere enig med bl.a. Rigspolitiet i, at det vil være hensigtsmæssigt at indhente yderligere erfaring med reglerne med henblik på at vurdere behovet for eventuelle ændringer.

Der foreslås således ikke på nuværende tidspunkt ændringer af retsplejelovens § 786, stk. 4.

2. Gældende ret

2.1. Retsplejelovens § 786, stk. 4

2.1.1. Retsplejelovens § 786, stk. 4, blev indført ved lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme, gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1373 (2001) samt øvrige initiativer til bekæmpelse af terrorisme m.v.) (terrorpakke I). Bestemmelsen trådte i kraft den 15. september 2007, jf. bekendtgørelse nr. 986 af 28. september 2006.

Efter retsplejelovens § 786, stk. 4, påhviler det udbydere af telenet- eller teletjenester at foretage registrering og opbevaring i 1 år af oplysninger om teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold. Justitsministeren fastsætter efter forhandling med ministeren for videnskab, teknologi og udvikling nærmere regler om denne registrering og opbevaring.

Retsplejelovens § 786, stk. 4, fastsætter en pligt for udbydere af telenet- og teletjenester til at registre og opbevare oplysninger om teletrafik. Hensigten med bestemmelsen i § 786, stk. 4, er således, at de pågældende oplysninger findes, hvis der bliver brug for dem.

Indhentelse af oplysninger om teletrafik i forbindelse med efterforskning og retsforfølgelse af kriminalitet udgør et indgreb i meddelelseshemmeligheden, og adgangen til at få udleveret oplysninger, som en udbyder har registreret og opbevaret efter bestemmelsen, reguleres derfor af reglerne om indgreb i meddelelseshemmelig-

heden i retsplejelovens kapitel 71 samt eventuelt også reglerne i kapitel 74 om beslaglæggelse og edition.

2.1.2. Efter retsplejelovens § 786, stk. 4, skal udbydere alene registrere og opbevare oplysninger om, hvem der har haft kontakt, men ikke oplysninger om, hvad indholdet af kommunikationen imellem de pågældende var, f.eks. i form af optagelse af en telefonsamtale.

I bemærkningerne til lovforslag nr. L 35 (2001-02) til terrorpakke I fremgår det således, at for så vidt angår *teletrafik* vil de oplysninger, som logningspligten kan omfatte, navnlig være de oplysninger, som politiet har brug for i form af teleoplysning og udvidet teleoplysning, jf. retsplejelovens § 780, stk. 1, nr. 3 og 4 (Folketingstidende 2001-02, tillæg A, s. 879). Det kan eksempelvis være det kaldende og det kaldte telefonnummer (A- og B-nummer), opkaldstidspunkter og varigheden af samtaler samt – for mobiltelefoners vedkommende – oplysninger om anvendte sendemaster/celler.

For så vidt angår *internettrafik* fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at der vil kunne fastsættes regler om logning af den dynamiske (skiftende) tildeling af IP-adresser, tidspunkt for opkobling og nedkobling samt opkoblingens varighed.

Samtidig fremgår det, at der *ikke* vil kunne fastsættes regler om, at internetudbydere løbende skal foretage registrering af, hvilke hjemmesider, chatrooms mv. kunderne besøger, idet hensigten med bestemmelsen alene er at kunne føre elektroniske spor, der findes på internettet i forbindelse med kriminelle aktiviteter, tilbage til gerningsmændene.

For så vidt angår *e-mail* er det i bemærkningerne til lovforslaget forudsat, at der ikke skal ske en generel logning af indholdsdata, men alene oplysninger svarende til teleoplysninger, dvs. oplysninger om f.eks. afsender, modtager og tidsangivelse vedrørende kommunikationen imellem disse.

Det er i bemærkningerne til lovforslaget forudsat, at tele- og internetbranchen inddrages i forbindelse med regelfastsættelsen i forbindelse med udnyttelse af bemyndigelsen bl.a. for at sikre en hensigtsmæssig teknologisk udformning af reglerne, jf. Folketingstidende 2001-02, tillæg A, s. 880.

2.2. Logningsdirektivet

Den 21. februar 2006 blev Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/24/EF af 15. marts 2006 om lagring af data genereret eller behandlet i forbindelse med tilvejebringelse af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller elektroniske kommuni-

kationsnet og om ændring af direktiv 2002/58/EF (logningsdirektivet) vedtaget.

Det fremgår af direktivets præambel, at baggrunden for direktivet bl.a. er, at det i undersøgelser er blevet påvist, og at medlemsstaterne har praktiske erfaringer for, at trafikdata og lokaliseringsdata har stor betydning i efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger, og at det derfor er nødvendigt på europæisk plan at sikre, at data, som genereres eller behandles af udbydere af elektronisk kommunikation, lagres i en vis periode.

Direktivets artikel 5 opregner de kategorier af data vedrørende telefoni, internettrafik og e-mail, som skal registreres og opbevares.

Af artikel 6 følger, at dataene skal lagres i mindst 6 måneder og højst 2 år regnet fra datoen for gennemførelsen af den omhandlede kommunikation.

Efter artikel 10 skal medlemsstaterne hvert år tilsende Kommissionen statistikker om lagring af data, der er behandlet i forbindelse med levering af offentlige elektroniske kommunikationstjenester.

Det fremgår endvidere af direktivets artikel 14, at Kommissionen senest den 15. september 2010 skal forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en evaluering af direktivets anvendelse og dets virkning på de økonomiske aktører og forbrugerne. Evalueringen skal ske under hensynstagen til den udvikling, der er sket inden for elektronisk kommunikationsteknologi, og de statistiske oplysninger, der er tilsendt Kommissionen i medfør af artikel 10. Formålet med evalueringen er at fastslå, om det er nødvendigt at ændre direktivets bestemmelser, særligt for så vidt angår listen over data i artikel 5 og de lagringsperioder, der er fastsat i artikel 6. Resultaterne af evalueringen vil blive offentliggjort.

Fristen for medlemsstaternes gennemførelse af direktivet i national ret var den 15. september 2007, hvilket for Danmarks vedkommende skete bl.a. ved logningsbekendtgørelsen.

2.3. Logningsbekendtgørelsen og vejledningen

2.3.1. Justitsministeriet udstedte den 28. september 2006 logningsbekendtgørelsen med hjemmel i retsplejelovens § 786, stk. 4. Bekendtgørelsen, der trådte i kraft den 15. september 2007, blev ledsaget af vejledning nr. 74 af 28. september 2006, som mere detaljeret redegør for den registrerings- og opbevaringspligt, som følger af logningsbekendtgørelsen.

I overensstemmelse med, hvad der er forudsat i bemærkningerne til retsplejelovens § 786, stk. 4, jf. ovenfor afsnit 2.1, blev det nærmere indhold af de admini-

strative regler om logning fastsat efter dialog med branchen mv. En arbejdsgruppe med deltagelse af repræsentanter for Justitsministeriet, Rigspolitiet, It- og telebranchen, boligforeningerne, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling samt It- og Telestyrelsen var således tæt inddraget i forbindelse med udfærdigelsen af logningsbekendtgørelsen. Arbejdsgruppen drøftede en række spørgsmål med hensyn til logningsforpligtelsen, herunder spørgsmål af mere teknisk karakter. På baggrund af drøftelserne fandt man frem til en model, som samlet set måtte anses for proportional og afbalanceret samtidig med, at den var økonomisk overkommelig for telebranchen.

I forlængelse af denne arbejdsgruppe har It- og Telestyrelsen, Justitsministeriet og Rigspolitiet etableret et mødeforum bl.a. med henblik på løbende opfølgning på implementeringen af regeringens anti-terrorpakke, herunder logningsbekendtgørelsen.

2.3.2. Det fremgår af logningsbekendtgørelsens § 1, at udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester skal foretage registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik, der genereres eller behandles i deres net.

Begrebet ”udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til slutbrugere” defineres i logningsbekendtgørelsen på samme måde som i lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet (lovbekendtgørelse nr. 780 af 28. juni 2007), som hører under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Efter IT- og Telestyrelsens praksis er det en central betingelse for at være omfattet af udbyderbegrebet, at de elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester udbydes til slutbrugere på kommercielt grundlag. Ved vurderingen heraf er det afgørende, om ydelsen sælges eller markedsføres med henblik på at opnå en direkte eller indirekte fortjeneste.

2.3.3. Det fremgår af logningsbekendtgørelsens §§ 4-6, hvilke typer af oplysninger som udbyderne skal registrere. Udbyderne skal således registrere en række nærmere angivne oplysninger om:

- fastnettelefoni,
- mobiltelefoni,
- internettrafik,
- e-mail og
- internettelefoni.

Udbyderne skal bl.a. registrere oplysninger om det opkaldte og det opkaldende nummer i forbindelse med telefonsamtaler, IP-adresser i forbindelse med brug af internettet samt modtagende og afsendende e-mail-adresser i forbindelse med brug af udbyderens egne e-mail-tjenester.

Udbyderne skal derimod ikke registrere og opbevare indholdet af kommunikation, hverken i forbindelse med telefonsamtaler, brug af internettet eller brug af udbyderens e-mail-tjenester.

Efter § 9 i bekendtgørelsen skal de i medfør af §§ 4-6 registrerede oplysninger opbevares i 1 år.

2.3.4. Efter reglerne i logningsbekendtgørelsen er det kun udbydere, der på kommercielt grundlag udbyder elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til slutbrugere, der skal registrere og opbevare oplysninger om teletrafik. Endvidere skal udbyderne alene registrere og opbevare oplysninger om teletrafik, der genereres eller behandles i deres net.

Med henblik på at forbedre politiets mulighed for at sammenholde oplysninger om identiteten på brugere af kommunikationsmidler med oplysninger om de anvendte kommunikationsapparater har Justitsministeriet og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, som skal overveje, hvordan oplysninger om brugere af taletidskort, internetcaféer, gratis trådløs adgang til internettet (hot spots) og internetadgang på biblioteker mv. kan registreres. Arbejdsgruppen er anmodet om at færdiggøre sit arbejde inden sommerferien 2010. Telebranchen vil blive inddraget i forbindelse med dette arbejde.

2.3.5. Logningsbekendtgørelsen gennemfører store dele af logningsdirektivet og er i vid udstrækning baseret på direktivet, og der anvendes samme terminologi i bekendtgørelsen som i direktivet. Bekendtgørelsen går dog på en række punkter videre end direktivet. Det drejer sig bl.a. om logning af visse oplysninger om hot spots og for så vidt angår mobiltelefoner – logning af oplysninger om den første og sidste mast, som en mobiltelefon er forbundet med som led i kommunikationen.

3. De praktiske erfaringer med retsplejelovens § 786, stk. 4, og logningsbekendtgørelsen

3.1. Som anført i pkt. 1.5 ovenfor har Justitsministeriet til brug for evalueringen af retsplejelovens § 786, stk. 4, indhentet udtalelser fra Rigsadvokaten, Rigspolitiet og Politiets Efterretningstjeneste om de praktiske erfaringer med bestemmelsen i retsplejelovens § 786, stk. 4, og reglerne fastsat i medfør heraf.

3.2. Rigsadvokaten har på baggrund af udtalelser fra politikredsene og statsadvokaturerne oplyst, at oplysninger om teletrafik, som registreres og opbevares efter bestemmelsen i retsplejelovens § 786, stk. 4, i en række tilfælde har haft væsentlig og i nogle tilfælde afgørende betydning for såvel efterforskning som retsforfølgning i alvorlige straffesager. Det drejer sig bl.a. om sager ve-

drørende terror, organiseret kriminalitet, drab, hjemmerøverier og grov økonomisk kriminalitet.

Rigsadvokaten har endvidere oplyst, at oplysninger om teletrafik i form af f.eks. teleoplysninger, masteoplysninger og oplysninger om internettrafik bl.a. bidrager til identifikation af mistænkte samt til belysning af kontakt mellem disse indbyrdes eller med den forurettede eller andre personer, der er relevante for sagen. Herudover kan historiske masteoplysninger bidrage til at fastlægge de mistænktes færden f.eks. i tidsrummet omkring gerningstidspunktet, ligesom oplysninger om internettrafik kan belyse de pågældendes interesse for f.eks. ekstremistiske eller børnepornografiske hjemmesider på internettet. Alle disse oplysninger kan være af særdeles stor betydning for såvel efterforskningen som bevisførelsen i en straffesag.

Det er på den anførte baggrund Rigsadvokatens opfattelse, at oplysninger om teletrafik i dag må anses for en vigtig og til tider afgørende del af efterforskningen og bevisførelsen i alvorlige straffesager. Efter Rigsadvokatens opfattelse bør det derfor også fremover påhvile udbydere af telenet eller teletjenester at foretage registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold, jf. retsplejelovens § 786, stk. 4.

Rigsadvokaten har samtidig peget på, at det med hensyn til den periode, hvori de pågældende oplysninger skal opbevares, i visse af udtalelserne er anført, at der er eksempler på sager, hvor det ikke har været muligt at indhente oplysninger om teletrafik til brug for efterforskningen i alvorlige straffesager, idet oplysningerne var blevet slettet efter opbevaringsperiodens udløb på 1 år. Rigsadvokaten har i den forbindelse bemærket, at en forlængelse af opbevaringsperioden antagelig i visse tilfælde ville kunne bidrage til opklaring og domfældelse i straffesager, hvor der efter de gældende regler ikke foreligger oplysninger om teletrafik.

Rigsadvokaten har endvidere anført, at der som led i vurderingen af eventuelt at forlænge den gældende opbevaringsperiode på 1 år bør ske en samlet afvejning af på den ene side hensynet til strafforfølgningen og på den anden side hensynet til privatlivets fred hos abonnenter og brugere af teletjenester og telenet. Rigsadvokaten har derfor foreslået, at de nærmere overvejelser herom i givet fald vil kunne ske i lyset af resultatet af det igangværende arbejde i EU-regi vedrørende evaluering af logningsdirektivet, hvor det bl.a. skal overvejes, om der er behov for at ændre direktivets artikel 6 om opbevaringsperioder, jf. pkt. 2.2 ovenfor.

3.3. *Rigspolitiet* har oplyst, at oplysninger om teletrafik, der registreres og opbevares i medfør af retsplejelov-

vens § 786, stk. 4, og logningsbekendtgørelsen generelt er af væsentlig betydning for politiets opklaring af alvorlige forbrydelser. Flere politikredse har således anvendt oplysninger, som teleselskaberne har registreret og opbevaret i medfør af logningsbekendtgørelsen, i forbindelse med efterforskning og opklaring af sager vedrørende meget alvorlige forbrydelser, herunder sager vedrørende drab, narkotikakriminalitet, røveri mv.

Rigspolitiet har desuden oplyst, at oplysningerne navnlig kan være af afgørende betydning for politiets arbejde i forhold til at kortlægge eventuelle gerningsmænds færden samt kontakt til sagens øvrige personer. Som eksempel nævnes, at oplysninger om teletrafik bl.a. i forbindelse med konflikterne på rocker- og bandeområdet har været anvendt til at underbygge mistanken mod konkrete personer, ligesom oplysningerne undertiden har kunnet benyttes til at udelukke en mistanke mod konkrete personer, idet det har kunnet konstateres, at de pågældende har befundet sig et andet sted end gerningsstedet på gerningstidspunktet.

Rigspolitiet har endvidere oplyst, at Nationalt IT-efterforskningscenter (NITEC) tillige anvender oplysninger, der registreres og opbevares i medfør af logningsbekendtgørelsen, og disse oplysninger er ofte af afgørende betydning for opklaringen af konkrete sager, herunder sager vedrørende seksuelle overgreb mod børn, grooming (internet-relaterede overgreb mod børn) og hacking.

Samlet set er det således Rigspolitiets opfattelse, at de eksisterende regler om registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik er af væsentlig betydning for politiets opklaring af alvorlige forbrydelser, og at der således ikke på nuværende tidspunkt er behov for ændring af reglerne om logning.

Rigspolitiet har samtidig peget på, at der navnlig ud fra efterforskningsmæssige hensyn på længere sigt vil kunne vise sig at være behov for en længere opbevaringsperiode end 1 år, ligesom der kan opstå behov for at registrere og opbevare flere typer af data. Rigspolitiet vil derfor følge udviklingen på området fremover.

3.4. *Politiets Efterretningstjeneste* har oplyst, at Politiets Efterretningstjeneste anvender oplysninger om teletrafik i betydeligt omfang navnlig i forbindelse med længerevarende efterforskninger inden for terrorområdet. Oplysninger om teletrafik kan bidrage til at fastlægge, om – og i givet fald i hvilket omfang – en mistænkt person har forbindelser til andre mistænkte personer, ligesom oplysninger om teletrafik kan bidrage til at henhænde efterretningstjenestens opmærksomhed på forbindelser mellem en mistænkt og personer, der ikke tidligere har været genstand for efterretningstjenestens

opmærksomhed. Oplysninger om teletrafik har således i flere tilfælde været af afgørende betydning for at kunne afdække terrorrelationerne i både ind- og udland. I den forbindelse er det ikke alene af stor betydning at kunne tilvejebringe oplysninger om teletrafik af nyere dato, men tillige at kunne tilvejebringe ældre trafikdata for at konstatere, om der har været tale om en længerevarende forbindelse.

4. Justitsministeriets overvejelser

Som nærmere beskrevet i pkt. 2.2 ovenfor, gennemfører logningsbekendtgørelsen, der er udstedt i medfør af retsplejelovens § 786, stk. 4, væsentlige dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/24/EF af 15. marts 2006 om lagring af data genereret eller behandlet i forbindelse med tilvejebringelse af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller elektroniske kommunikationsnet og om ændring af direktiv 2002/58/EF. Danmarks EU-retlige forpligtelser sætter således visse grænser for, hvilke ændringer der kan foretages af retsplejelovens § 786, stk. 4, og logningsbekendtgørelsen, der er fastsat i medfør heraf. Overvejelser om eventuelle ændringer af retsplejelovens § 786, stk. 4, må således ske i lyset af logningsdirektivet, der bl.a. fastsætter, at visse oplysninger om teletrafik *skal* registreres og opbevares i en vis periode.

Som det fremgår af de udtalelser, som Justitsministeriet til brug for udarbejdelsen af dette lovforslag har indhentet fra Rigsadvokaten, Rigspolitiet og Politiets Efterretningstjeneste, er det disse myndigheders vurdering, at de oplysninger om teletrafik, der registreres og opbevares i medfør af logningsbekendtgørelsen, der er fastsat i medfør af retsplejelovens § 786, stk. 4, generelt er af væsentlig betydning og i nogle tilfælde afgørende betydning for efterforskning og retsforfølgning af alvorlige forbrydelser. Det fremgår af udtalelserne, at oplysninger om teletrafik, der er registreret og opbevaret i medfør af logningsbekendtgørelsen, i en lang række tilfælde har haft væsentlig eller afgørende betydning for efterforskningen og retsforfølgningen bl.a. i sager om drab, terror, bandekriminalitet, narkotikakriminalitet, hjemmøverier, seksuelle overgreb mod børn mv.

Endvidere har Rigsadvokaten og Rigspolitiet anført, at der ud fra hensynet til strafforfølgning kan være behov for at forlænge den gældende opbevaringsperiode på 1 år og behov for at registrere og opbevare flere typer af data. Rigsadvokaten har i den forbindelse foreslået, at nærmere overvejelser herom i givet fald sker i lyset af resultatet af det igangværende arbejde i EU-regi med evaluering af logningsdirektivet, og Rigspolitiet har oplyst, at man vil følge udviklingen på området fremover

med henblik på at overveje behovet for at registrere og opbevare flere typer af data.

Evalueringen af logningsdirektivet forventes at finde sted i efteråret 2010.

I forbindelse med høringen over et udkast til dette lovforslag har flere organisationer mv., herunder tele- og internetbranchen, bl.a. anført, at revisionsbestemmelsen ikke bør ophæves på nuværende tidspunkt, og at branchens erfaringer mv. bør inddrages ved en kommende revision.

Justitsministeriet foreslår på den anførte baggrund, at revisionsbestemmelsen vedrørende retsplejelovens § 786, stk. 4, ikke ophæves på nuværende tidspunkt, men at revisionen af bestemmelsen udsættes til folketingsåret 2011-12, således at resultatet af den evaluering af logningsdirektivet, der forventes at finde sted i efteråret 2010, også kan indgå i overvejelserne i forbindelse med revisionen. Justitsministeriet er endvidere enig med bl.a. Rigspolitiet i, at det vil være hensigtsmæssigt at indhente yderligere erfaring med reglerne med henblik på at vurdere behovet for eventuelle ændringer.

I forbindelse med revisionen vil der så vidt muligt blive taget stilling til, om der er behov for at ændre opbevaringsperioden for loggede data, og om der er behov for at registrere og opbevare flere typer af data. Endvidere vil de synspunkter mv., som fremgår af hørings svarene over et udkast til dette lovforslag, indgå i overvejelserne. Justitsministeriet vil inddrage relevante myndigheder og organisationer mv., herunder tele- og internetbranchen, i forbindelse med revisionen.

Der foreslås således ikke på nuværende tidspunkt ændringer af retsplejelovens § 786, stk. 4.

5. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, kommuner eller regioner.

6. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

7. Lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder mv.

Et udkast til lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, HK-Landsklubben Danmarks Domstole, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Rigspolitiet, Politiforbundet i Dan-

mark, HK-Landsklubben for Politiet, Datatilsynet, Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Institut for Menneskerettigheder, Retsikkerhedsfonden, Amnesty International, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Erhverv, Brancheorganisationen Telekommunikationsindustrien, Brancheorganisationen Forbruger Elektronik, Dansk IT, ISPA DK (Foreningen af Internetleverandører), Foreningen af Danske Internet Medier, IT-B Branchen, ITEK/Dansk Industri, PROSA, SAM-DATA (HK), IFPI Danmark, Business Software Alliance Danmark, Multimedieforeningen, Kommunedata KMD, CSC Danmark A/S, TDC A/S, Telenor A/S, Telia A/S, Lejernes LO og Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen fastsætter, at justitsministeren i folketingsåret 2011-12 skal fremsætte forslag om revision af bestemmelsen i retsplejelovens § 786, stk. 4, om teleudbyderes registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2010.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, der har egne retsplejelove.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme, gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1373 (2001) samt øvrige initiativer til bekæmpelse af terrorisme m.v.), som ændret ved § 7 i lov nr. 542 af 8. juni 2006, foretages følgende ændring:

§ 8. Justitsministeren fremsætter i folketingsåret 2009-10 forslag om revision af retsplejelovens § 786, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 3.

1. I § 8 ændres »2009-10« til: »2011-12«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juni 2010.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.